

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Doctor Ecckivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO XI.

tionem ibi reperiunt. In propriā collocat partem, quæ figura te exponi deceat, illicq; sacramenta reponit, & quod materiā concernit transubstantiationis, aut transmutationis, inter alia quoq; dicit. Signum pro signato accipi non debere.

Præterea iterum se doctor Eckius Birckhaimeri iactitauit formosil libelli, debet id om̄e a doctore Eckio laudari. At ille ipse omnibus uījs prænomina tā reijcit opinionem transubstantiationis siue transmutationis, ut somniōr̄ opus. Ideoq; & huiuimodi libelli merito post tergarentur.

Luxta hoc de Aristotele dictum est, Nec ego Baalami aliū num contemno, ueritatem edicentē, multo minus homines.

At nunc in hoc sacramento permanent omnes operatiōes naturales, scripturaq; ratiōe materiæ panis nobis non ostendit ullam miraculosam transmutationem, sicut in decimo capite tertij libri de trinitate Augustini.

Consequenter, quia me doctor Eckius monet ad Christi anam unionem, nihil ex mea parte obstabit, semel suā transubstantiationem scripturis deducat, ut ex tunc procedi queat, aliter enim ad suos clamores surdus ero, nisi dominorum intuitu aliud fecero.

DOCTOR ECCKIVS.

Tisi auditores nequaq; libenter tedium enecem, angit nihil Eominus doctoris Oecolani padij circumuagatio, præter materiam excurrere, quum utiq; (etia ob omnes preces meas) procedere recuset, ubi nam literas habeat cōstipatas, quibus uenerabile sacramentum sategit euertere.

Dicit quidem honorem Dei se querere, parvus est honor ex sacro sancto Christi corpore panem facere pistorium.

Ad hæc meam dicit conclusionem cōtra scripturas esse de transmutatione, quum tamen nullas deducat, nisi longe post unam dimidiatā & abscissam, insimulās me nullas induxisse scripturas, nisi unicū dumtaxat conciliū in cap. Damnamus, iniuriām mihi facit, ad clarum equidem textum Matth. xxvi.

Intel

CONCLVSIO PRIMA.

Intellectū meum probauit huius concilij, unanimi consensu, & uniuersalis ecclesiæ, Mirū auditu, ut dicere audeat se protestatum, concilia, patresq; se non accepturum, quum contineat sine literis, & uerbo Dei eam doctrinam inducat.

Vl̄sa unicum adportat Sophisticū argumentū ratus, si uera esset uniuersalis ecclesiæ opinio, accidētia inter omnes creaturetas esse nobilit̄a, etiam corpore Mariæ, illud non consequi dico, nisi in significatione, quemadmodū om̄es nos probi Christiani, diuinam facimus adorationem uenerabilis sacramento, & nulli puræ creaturæ non uiuæ.

Iam semel scripturā inducit ex Euangelio Matth. xxvi. sed dimidiatam, adeoq; incurtatam, quasi met intellectui offerat illam nihil colligare. Dominus namq; dicit, Amodo non bibam ex hoc genimine uitis &c. ex illo elitiens dominū Ihesum de materiali uino loquitum, ita scripturas decet dilacerare, ut error firmetur. Si de materiali uino dominus loquatur, quid sequitur, perpēdite donec in diem illum dum illud bibam nouum in regno patris mei. Consequeretur enim dilectum dominum nostrum iam primum in celo cum Apostolis materiale uinum bibiturum, sicut Mahumet Thurca, cum ceteris epicuream faciunt beatitudinem. Ideoq; & longe alijs est sensus, dominū Ihesum non illuc loquitum de materiali uino, sed de fidelium potius cōmunione, quemadmodum & alio in loco, beatitudinem per parabolam cœnæ dominus Ihesus ostendit, quamvis & alia expositiones per diuinos doctores dentur, quæ breuitatis cauſa intermitto.

Quod aut ultra dominus meus doctor multa de doctoribus dicit, qualiter ueram Christi humanitatem probet. Dico multos prodigere sermones de pane pistorio, nos oporteret ut illis probaretur dominū Ihesum ueram carnem, uerumq; sanguinem habere, iterum in suam opinionem antiquū doctorem Hyrenæū trahens in v. libro, uim illi faciēs atq; iniuriā. Hic est originale ubi contra hæreticos Hyrenæus clare dicit.

Si Chri

COLLAT I O XI.

Si Christus ueram carnem non habet, non esset calix sacramenti eucharistiae communio sui sanguinis, neq; panis communatio suisacri corporis.

Necq; is uideri uult qui Augustino obstrepar, breuibus ad hæc dico. In omnibus Augustini libris, nusq; ostendet sacram Christi corpus in sacramento non esse, hoc non inueniet, sed aperte ei ostendā in Augustino, non solū in psalterio. xxxij. sed & eo quoq; libro, cuius iā meminit de trinitate, ibi nāq; Augustinus dicit, in celebratione sacramentorum quum offeratur, datur, dicitur præcipua auctoritate, cuius corpus & sanguis sit, aliud non credent quā totaliter in specie dñm appare re oculis mortaliū, & ex hoc latere percutsum humorem tota liter effluxisse. Tertio sunt hæc uerba lib. x. cap. Nam & hæc clara sunt uerba, neminem aliter dicere posse, nisi Augustinum esse ex parte ecclesiæ, quod & Zwingliū offendit uelle dit. Ideoq; & dñs meus doctor Oecolampadius non se iactare debet, de suis locis obnubilatis & tenebrosis, quum illis hodie potenter respondi ipsum doctorem Augustino iniuriam intulisse. In lib. iiiij. de doct. Christ. xvi. cap. ubi figuratum sermonē nominat, non uerba Christi, Matth. xxvi. Hoc est corpus meum, sed Iohan. vi. Similiter dilucide ostendit uerba v. capitil sibi esse cōtraria, de quo hodierna testor scriptura.

Sed dilecti dñi audite, & discite a doctore Oecolampadio quo nam modo Augustinus sit intelligendus, educit Augustinum triplicia sacramēta docuisse gentilium &c. Quis hæc audiuit unq; Thurcas & gentiles etiā sacramēta habere, met ipse dixit, sacramētū significare sacrū signū, scire cuperē, quæ sacra tñ dñs doctor apud gentiles & Thurcas quæreret, quā nos Christianos fētēt nostris nos sacrī priuare in sacramēto. Non sic loquit̄ Augusti, designis em in cōmuni loquit̄, neq; id abnegamus, habemus & nos exteriora signa in sacramēto.

Deniq; dñs meus doctor dñis meis præsidentibus offert, si Augustini uerba in præallegato libro & epistola ad Bonifacium

CONCLVSIO PRIMA.

cium scriptis notari uelint, alleget uerba, ut ad illa respondeſ reponſimus, aut forte ſi totum uelit librū in hoc haberí.

De Birckhaimero qui contra doctoris errores ſcripsit, & ut erroneum reiecit, dicit dominus meus doctor librū illum me laudaffe, quod non comperietur, facitq; mihi iniuriā, de quo me ad acta remitto. Hoc aut̄ uerū eſt, quum antiquo doctori Hyrenæo uim intulerat, illīc ostendī ei ſe ſcritum, Hyrenæum ſibi aduerſum per Birckhaimerum.

Ad calcem ſe dñs meus doctor humiliat, ſe a Baalamis aſi no diſcurſū. Mirum auditu, quod non a Lutherō, Prentzio, alijsq; fratribus ſuīs in Christo, quoꝝ habet notitiā, Christia na eos corda habere doceri non uult, & ab ſuo errore deſiſte re. Adhuc dico in cauſis fidei, Aristotelem nolo habere gen tilem. Scripturæ allegentur, huc adportet uerbū Dei, quæ ſolæ uos iuuare poterunt in uenerabilis ſacramēti euersione. Nihil prodeſt doctorem dicere oīnes naturales operationes in ſacramento manere, & in illo nullum eſt admitturus miraculum. Docet nāq; Euangelista claris & dilucidis ſcripturis, docet unū miraculū, quod eſt fundamentū conſequutionis. Ne hoc miraculū eſt, accepiffe ſcilicet dñm Ihesum panem in manus ſuas, & per omnipotentia ſuā dixiſſe, Hoc eſt corpus meum? Quimq; uniuersus mundus miraculis ſcateat & ex undet de uenetabili ſacramento. Iuxtaq; dñs meus doctor miraculum legit apud Cyprianū, & apud Ambroſium, de ſuo fratre Sathyro, quæ breuitatis cauſa demitto.

Hoc uniuersus mundus nouit, ante noningentos annos mulierem ſacramētu ſumere uolentem a sancto Gregorio, quæ & ipſa erat in hac infidelitate panem eſſe piftorium, illīc per diui Gregorij preces digitum apparuifſe uisibiliter.

Quumq; mea conclusio concors ſit cum uniuersali Chriſti ecclesia, quæ in armis & poſſeſſione eſt ſuā fidei, neceſſarium nō duco, multas ad hoc ſcripturas inducere. Dñs uero doctor Oecolampadius cum ſuīs adharentibus contra un-

COLLAT I O XI.

uersum orbem hoc ipsum euertere conatur. Iterum uos rogo
fauorabiles dñi präsidente, at hoc illū monere uelitis, ut ser-
pturas exportet, sicut semper promittit, & tamen cum illis ap-
parere recusat, sine enim literis non sumus ei credituri.

D. OE COLAMPADIVS.

Deus misereatur nostri, illuminetq; faciem suā super nos,
quo in terris uiam eius dinoscamus, Amen. Dilecti Christo
fideles, hesterno die iterum sermones constitutarum & irri-
sionum praeceaserunt, quibus finem exopto.

Ad unicū me respondere oportet, q. ad ex meis uerbis est
excerptū mihi ad ignominīā, quod scilicet nominarim sacra-
menta etiā gentiliū, quasi Christiana sacra etiā gentibus
essem præstitorus, at putabā nos uerborū contentiones uitia-
re debere, alterq; alteri non sic iniuriari. Sed legātū libri di-
ctionarij, reperit ibi sacramentū cōmune nomen esse, lateq;
extendi, permittitur tamen gentibus ipsis, ut deos habere dī-
cantur, quum non nesciat eorū deos, deos non esse. Quider
go hic rīxā opus est, etiā si apud gentes sacramenta esse dicantur,
sed falsa & inutilia, quemadmodū & ego ipse dixi.

Apud principalem caussam probari debuit, materia panis
ibi desinere, & sola illic accidentia permanere, allegatū est di-
ctum Euangelistarū, Hoc est corpus meum, I. hoc uero dictū
ex toto nihil pbat, quō eñ sic exponi potest, Hoc est corpus
meū, id est, materia panis transmutata est, neq; ibi magis est
panis, cessatio materiae panis in his uerbis nō reperit. Ideoq;
& necessitas hic urgebit aliud inducere dictū. Ego illā excor-
gitatā opinōnē scripturis impugnauī, ex Matthæi Euange-
lio, cum quo & cæteri Euangelistæ concordāt, dñō dicente.
Ammodo nō bibā ex hoc genimine uitis usq; in diem illum,
donec bibā illud nouū in regno patris mei. Hoc dictū doctor
Eckius uult esse parabolā, sed hic nulla patet fuga, articulus
namq; græcus, ec tutu tu genumatos tis ampelu, id est ex hac
generatione uitis. Hoc uerbulū, Hac, cum circumloquutione
quod